

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr. 1a-206/2023

Prima instanță: Judecătoria Bălți sediul Central

Judecător: Andrei Guțu

DECIZIE

în numele Legii

01 august 2023

mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,

În componența :

Președintele ședinței de judecată, judecătorul Ion Talpa

Judecătorii Oxana Mironov și Svetlana Șleahiti

Grefier Cristina Munteanu, Rodica Ocerednii, Valeria Dioneac

Cu participarea :

Avocatului Tatiana Boldescu

Procurorului Octavian Bodareu

a judecat în ședință de judecată publică în ordine de apel, apelul inculpatului Ungurean Iurie ***** declarat împotriva sentinței Judecătoriei Bălți sediul Central din 26 decembrie 2022, pe cauza penală de învinuire a lui:

Ungurean Iurie *****, a.n. *****, IDNP *****, cetățean al Republicii Moldova, originar și domiciliat *****, supus militar, căsătorit, 2 copii minori la întreținere, neangajat în câmpul muncii, studii medii, anterior judecat:

- prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 09.12.2021 în baza art. 190 alin. (1) CP la 1 an închisoare, condiționat, perioada de probațiune 2 ani,

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 190 alin. (1), 190 alin. (1), 190 alin. (1), 190 alin. (1), 190 alin. (1) Cod penal,-

Cauza s-a examinat în conformitate cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală și s-a aflat în procedură de examinare:

În instanța de fond: 26.11.2021-26.11.2022.

În instanța de apel: 10.03.2023-01.08.2023.

Procedura de citare legală executată.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces și prevederile legale, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal,-

CONSTATĂ:

Soluția și argumentele instanței de fond:

Prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 26 decembrie 2022, Ungurean Iurie ***** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, (*episodul cu parte vătămată Bucinscaia Renata*) și în baza acestei Legi fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1(unu) ani.

În temeiul art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală și art. 2 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021, s-a liberat Ungurean Iurie de la executarea pedepsei penale.

Ungurean Iurie ***** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, (*episodul cu parte vătămată Parandiuc Ghenadie*) și în baza acestei Legi fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1(unu) ani.

În temeiul art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală și art. 2 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021, s-a liberat Ungurean Iurie de la executarea pedepsei penale.

Ungurean Iurie ***** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, (*episodul cu parte vătămată Burlacu Victor*) și în baza acestei Legi fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1(unu) ani.

În temeiul art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală și art. 2 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021, s-a liberat Ungurean Iurie de la executarea pedepsei penale.

Ungurean Iurie ***** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, (*episodul cu parte vătămată Iavorscaia Tatiana*) și în baza acestei Legi fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1(unu) ani.

În temeiul art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală și art. 2 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021, s-a liberat Ungurean Iurie de la executarea pedepsei penale.

Ungurean Iurie ***** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, (*episodul cu parte vătămată Plotnic Roman*) și în baza acestei Legi fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1(unu) ani.

În temeiul art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală și art. 2 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021, s-a liberat Ungurean Iurie de la executarea pedepsei penale.

Măsura preventivă, arest preventiv aplicată inculpatului, s-a revocat, cu eliberare din arest din sala de judecată și încetarea procedurii de căutare.

S-a încasat de la Ungurean Iurie în beneficiul părților vătămate/civile, următoarele sume:

-în folosul lui Burlacu Victor – 15.000 lei cu titlu de prejudiciu material, -10.000 lei cu titlu de prejudiciu moral,

-în folosul lui Cojocar Aliona 13.500 lei cu titlu de prejudiciu material, -5.000 lei cu titlu de prejudiciu moral, -1.000 lei cheltuieli pentru asistența juridică,

- în folosul lui Plotnic Roman 15.000 lei cu titlu de prejudiciu material și 5.000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Pentru a se pronunța cu sentința în cauză instanța de fond *în fapt* a constatat că, Ungurean Iurie ***** acționând în mod intenționat și urmărind scopul comiterii unei infracțiuni de escrocherie, adică dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, și care a fost determinată de comportamentul dolosiv sau viclean ce a produs daune în proporții considerabile, conștientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale și dorind aceasta, dându-și seama de faptul că prin acțiunile sale intenționate sustrage averea altei persoane și dorind aceasta, a comis mai multe fapte ilegale descrise supra în următoarele circumstanțe:

Ungurean Iurie în timpul zilei de 09.06.2021 aflându-se domiciliul cet.Bucinscaia Renata din ***** , sub pretextul că are nevoie de un avans în mărime de 12000 lei pentru a confecționa mobilă în bucătărie, a dus-o în eroare pe cet.Bucinscaia Renata că va confecționa în decurs de o lună de zile până la 09.08.2021 mobilierul promis, a însușit ilegal mijloacele financiare în sumă

de 12000 lei, cauzându-i părții vătămate cet.Bucinscaia Renata o daună materială în proporții considerabile în mărime de 12000 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept* faptele inculpatului Ungurean Iurie ***** întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal al RM – escrocherie, adică *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții considerabile.*

Tot el, în timpul zilei de 13.08.2021 aflându-se domiciliul cet.Parandiuc Ghenadie din ***** , sub pretextul că are nevoie de un avans în mărime de 10000 lei pentru a confecționa mobilă în bucătărie, l-a dus în eroare pe cet.Parandiuc Ghenadie că va confecționa în decurs de o lună de zile până la 13.09.2021 mobilierul promis, a însușit ilegal mijloacele financiare în sumă de 10000 lei, cauzându-i părții vătămate cet.Parandiuc Ghenadie o daună materială în proporții considerabile în mărime de 10000 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept* faptele inculpatului Ungurean Iurie ***** întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal al RM – escrocherie, adică *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții considerabile.*

Tot el, în timpul zilei de 01.09.2021 aflându-se domiciliul cet.Burlacu Victor din ***** , sub pretextul că are nevoie de un avans în mărime de 15000 lei pentru a confecționa mobilă în bucătărie, l-a dus în eroare pe cet.Burlacu Victor că va confecționa în decurs de o lună de zile până la 01.10.2021 mobilierul promis, a însușit ilegal mijloacele financiare în sumă de 15000 lei, cauzându-i părții vătămate cet.Burlacu Victor o daună materială în proporții considerabile în mărime de 15000 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept* faptele inculpatului Ungurean Iurie ***** întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal al RM – escrocherie, adică *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții considerabile.*

Tot el, desfășurând o activitate criminală îndreptată spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și dorind survenirea urmărilor lor, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, în luna octombrie a anului 2021, sub pretextul confecționării și instalării până la sfârșitul lunii noiembrie a anului 2021, în perioada 22.11.2021 -24.11.2021, în domiciliul Tatianeii Iavorscaia a unui set de mobilă compus din un dulap și un comod, manifestând un comportamentul dolosiv, i-a asigurat pe Cojocarui Ghenadie și Cojocarui Aliona că poate confecționa mobila de care au nevoie în modul și termenul stabilit prin înțelegerea avută cu ultimii, după care, pentru ai încredința că propunerea este una veridică și ai determina să o accepte fără a bănuii ceva, la data de 30 octombrie 2021, s-a prezentat în apartamentul nr. 14 de pe strada Bulgară nr. 19/9 din municipiul Bălți unde

domiciliază Iavorscaia Tatiana, unde a efectuat măsurările necesare pentru confecționarea mobilei precum și a desenat pe filă cu creion simplu proiectul/modelul mobilei care urma să fie confecționată. Insuflându-le încredere în faptul că mobila va fi confecționată și instalată în apartament, ultimii s-au lăsat convinși și au fost de acord modelul mobilierului precum și suma de 13500 lei care urma a fi achitată pentru confecționarea acestuia, iar la de 02 octombrie 2021, în apropierea market-ului "Asorti" amplasat în mun. Bălți str. Malinovschi nr. 22, Ungurean Iurie a primit de la Iavorscaia Tatiana, suma de bani de 7000 lei care i-au fost transmiși ultimei de către mama sa Cojocar Aliona. Ulterior, la data de 17 octombrie 2021, în apropierea market-ului "Asorti" amplasat în mun. Bălți str. Malinovschi nr. 22, repetat a primit de la Iavorscaia Tatiana, a doua tranșă de bani în sumă de 6500 lei care la fel i-au fost transmiși ultimei de către mama sa Cojocar Aliona. Astfel, Ungurean Iurie nu și-a onorat obligațiile pe care le avea față de partea vătămată iar banii primiți i-a utilizat în scopuri personale, necunoscute, prin care fapte i-a cauzat Alionei Cojocar o daună materială în sumă totală de 13500 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept* faptele inculpatului Ungurean Iurie ***** întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal al RM – escrocherie, adică *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții considerabile.*

Tot el, desfășurând o activitate criminală îndreptată spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și dorind survenirea urmărilor lor, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, la data de 20 august 2021, în rezultatul unei înțelegeri telefonice prealabile, s-a întâlnit cu Plotnic Roman, unde sub pretextul confecționării și instalării în termen de 4 săptămâni, în domiciliul lui Plotnic Roman a unui set de mobilă pentru bucătărie, manifestând un comportament dolosiv, l-a asigurat pe Plotnic Roman și Plotnic Vitalina că poate confecționa mobila de care au nevoie în modul și termenul stabilit prin înțelegerea avută cu ultimii, după care, pentru ai încredința că propunerea este una veridică și ai determina să o accepte fără a bănui ceva, la data de 20 august 2021, s-a prezentat în apartamentul nr. 47 de pe strada Alexandru cel Bun nr. 2 din municipiul Bălți unde domiciliază ultimii, unde a efectuat măsurările necesare pentru confecționarea mobilei precum și a desenat pe filă cu creion simplu proiectul/modelul mobilei care urma să fie confecționată, iar ulterior, prin intermediul aplicației "Viber" le-a expediat și proiectul mobilei de bucătărie în format 3D. Insuflându-le încredere în faptul că mobila va fi confecționată și instalată în apartament, ultimii s-au lăsat convinși și au fost de acord modelul mobilierului precum și suma de 30800 lei care urma a fi achitată pentru confecționarea acestuia, iar ulterior, în apropierea domiciliului său amplasat în mun. Bălți str. Colesov nr. 7 ap. 60, Ungurean Iurie a primit de la Plotnic Roman, suma de bani de 15000 lei care i-au fost transmiși cu titlul de avans pentru confecționarea mobilei. Astfel, Ungurean Iurie nu și-a onorat obligațiile pe care le avea față de partea vătămată iar banii primiți i-a utilizat în scopuri personale, necunoscute, prin care fapte i-a cauzat lui Plotnic Roman o daună materială în sumă totală de 15 00 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept* faptele inculpatului Ungurean Iurie ***** întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal al RM – escrocherie, adică *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca*

adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții considerabile.

Până la începerea cercetării judecătorești în prima instanță inculpatul a declarat personal prin înscris autentic că, recunoaște săvârșirea faptei indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să aibă loc în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate la etapa de urmărire penală, care a fost acceptată prin încheierea instanței de judecată.

Solicitările apelantului:

Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond inculpatul Ungurean Iurie ***** a declarat apel, prin care a solicitat repunerea apelului în termen, suspendarea executării sentinței primei instanței cu casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată.

În motivarea apelului, apelantul a menționat faptul că în momentul pronunțării de către Judecătoria Bălți sediul Central a sentinței sale a comunicat că comunicat că în privința sa în cadrul Judecătoriei Soroca sediul Florești se mai află o cauză penală în temeiul art. 190 Cod penal, care s-a remis la conexare și la fel este posibil de aplicat actul amnistiei. La data de 25.01.2023 fiind citat la Judecătoria Soroca sediul Florești, a aflat că are dreptul de a contesta soluția Judecătoriei Bălți sediul Central din 26.12.2022, respectiv să fie dispusă reluarea cercetării judecătorești pentru examinarea cauzei penale nr.1-285/22 cu cea aflată pe rol în cadrul Judecătoriei Bălți sediul Central, nr.1-886/2021, drept consecință nu a avut posibilitate să conteste în termen sentința însă dat fiind faptul că la ședința Judecătoriei Soroca sediul Florești din 25.01.23 a aflat că are dreptul de a o contesta nu poate rata această șansă și respectiv a făcut uz de acest drept.

Mai mult ca atât, susține apelantul că recunoaște integral vina, pe data de 25.01.23 a restituit paguba părții vătămate Tașinschi Natalia, ca rezultat consideră oportun aplicarea acest capăt a legii cu privire la amnistie.

Argumentele părților:

În ședința instanței de apel avocatul Boldeasco Tatiana, acționând în interesele inculpatului inculpatul Ungurean Iurie ***** a pledat pentru repunerea cererii de apel în termen, cu admiterea apelului, casarea verdictului judiciar contestat cu remiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată.

Acuzatorul de stat în persoana procurorului Octavian Bodareu în ședința instanței de apel a pledat pentru respingerea apelului ca fiind depus peste termen.

În ședința instanței de apel, inculpatul Ungurean Iurie fiind citat la domiciliu cu aviz de recepție, s-a reîntors în adresa instanței de apel cu mențiunea ca fiind nereclamat, punând în discuție posibilitatea examinării acestei cauze în lipsa sa, acuzatorul de stat a considerat posibil, pe de altă parte avocatul a pledat pentru prezența inculpatului, astfel Colegiul penal analizând lucrările cauzei atestă faptul că, inculpatul nici la o ședință în apel nu s-a prezentat și nici nu a comunicat motivele absenței sale, drept consecință ținând cont că apelul este depus de inculpat, atitudinea sa neglijentă față de instanță, incidența prevederilor art. 412 Cod de pr.penală, denotă cu vehemență posibilitatea examinării apelului în lipsa inculpatului/apelant Ungurean Iurie *****.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind opiniile participanților la proces, cercetând materialele cauzei penale în raport cu argumentele invocate, verificând legalitatea și temeinicia sentinței în baza materialelor dosarului, Colegiul penal consideră necesar de a respinge ca fiind depus peste termen apelul declarat de

inculpatul Ungurean Iurie ***** împotriva sentinței Judecătoriei Bălți sediul Central din 26 decembrie 2022 reieșind din următoarele considerațiuni.

În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.

Conform art.414 Cod procedură penală, (1) Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Potrivit art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă apelul a fost depus peste termen, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 402.

Instanța de apel reține că, potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Conform art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

La caz Colegiul penal a reținut că, sentința de condamnare în privința inculpatului Ungurean Iurie ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 190 alin. (1), 190 alin. (1), 190 alin. (1), 190 alin. (1) Cod penal, a fost pronunțată integral la data de 26 decembrie 2022.

Din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată din 26.12.2022 rezultă că, inculpatul Ungurean Iurie ***** a fost prezent atât la examinarea cauzei în fond, cât și la pronunțarea sentinței.

Concomitent instanța de apel relevă că, copia sentinței Judecătorie Bălți sediul Central din 26 decembrie 2022 a fost înmănată inculpatului Ungurean Iurie sub semnătură (f.d.186 Vol.II).

Prin urmare, Colegiul penal concluzionează că termenul de depunere a cererii de apel pentru inculpatul Ungurean Iurie ***** a început să curgă din data de 27.12.2022 și s-a finisat la data de 11.01.2023 inclusiv, pe când legalitatea sentinței Judecătoriei Bălți sediul Central din 26 decembrie 2022 a fost contestată cu apel de către inculpatul Ungurean Iurie ***** abia la data de 01 februarie 2023, adică peste termen, în cererea declarată nefiind invocate careva temeiuri obiective de omitere a termenului de atac.

Succesiv, potrivit regulii generale prescrise de art. 402 Cod de procedură penală, termenul de declarare a apelului este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Excepția de la regula dată este reglementată de legiuitor în dispoziția art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, unde se specifică că apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen, dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

La caz Colegiul penal constată că, apelul declarat de către inculpatul Ungurean Iurie ***** nu poate fi repus în termen, or argumentul apelantului/inculpatului Ungurean Iurie ***** precum că, „ a aflat de dreptul contestării verdictului judiciar emis de Judecătoria Bălți sediul Central

din 26 decembrie 2022 abia la ședința de examinare petrecută în cadrul Judecătoriei Soroca sediul Florești din 25.01.23 „, urmează a fi apreciat ca fiind pur declarativ, în condițiile în care sentința instanței de fond fiind citită în mod public a fost adusă la cunoștință participanților la proces, inclusiv informația privind procedura și termenul de atac a acesteia, pe când în situația actuală aserțiunile invocate de apelant rămân a fi unele iluzorii și nu poate avea ca efect repunerea apelului în termenul de atac.

Tot aici Colegiul penal relevă că, prin motive întemeiate se are în vedere acele circumstanțe de ordin obiectiv, a căror producere nu depinde de voința titularului dreptului de apel (*calamitate naturală, accident, boală*, etc.), or reieșind din circumstanțele speței, apelantul careva motive întemeiate/obiective cum ar fi cele enumerate mai sus nu a menționat, astfel în lipsa unor date concrete ce ar certifica într-adevăr omiterea termenului de atac din motive obiective Colegiului nu i-au fost prezentate, drept rezultat Colegiul reține că, apelantul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a contesta în termenul legal hotărârea primei instanțe, fapt însă ignorat de acesta, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea prezentului apel.

Deci, în contextul celor statuate instanța de apel amintește că, termenul de apel este un termen procesual legal, durata lui este stabilită exhaustiv prin lege, acesta fiind absolut și având un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

În aceeași ordine de idei, art. 230 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală prevede că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Astfel, potrivit prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, raportate la explicațiile din pct. 6.5 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judiciară despre judecarea cauzelor penale în ordine de apel”, cu modificările și completările ulterioare, se specifică că la calcularea termenului de apel se aplică sistemul de unități libere (zile libere) cu posibilitatea prelungirii termenului până la prima zi lucrătoare, dacă acesta urmează să se sfârșească într-o zi nelucrătoare.

Totodată, la calcularea termenului de apel, nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

De asemenea, reieșind din orientările jurisprudențiale formulate de Curtea Supremă de Justiție, momentul de la care începe să curgă termenul de atac este clar reglementat de lege - el fiind, în mod exclusiv, acela al pronunțării deciziei redactate - nu numai pentru că astfel este reglementată cea mai eficace modalitate de luare la cunoștință a celor hotărâte de instanță, dar și pentru că acest moment este punctul de plecare al unui termen, a cărui depășire duce la decăderea părților din dreptul de a folosi calea de atac.

Subsecvent, potrivit legii procesual-penale, având caracter de garanție egală pentru toate părțile interesate, în sensul dispozițiilor art. 20 din Constituția Republicii Moldova, ca rațiune, satisfacerea imperativului disciplinării activității procesuale prin stabilirea unor termene peremptorii impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Ca atare, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Subsidiar Colegiul reiterează că, prin admiterea unui apel tardiv și poziționarea uneia dintre părțile procesului penal pe o treaptă mai avantajoasă decât cealaltă parte, se încalcă vădit principiul egalității armelor, care inter alia prevede că fiecare parte trebuie să beneficieze de o

posibilitate rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții care să nu-i plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu partea adversă.

În cele din urmă se notează că, aplicarea regulilor privind termenele de procedură este susceptibilă de a încălca principiul egalității armelor și a securității raporturilor juridice, în general, în măsura în care fiecare dintre părți nu se vor bucura de aceleași mijloace pentru a prezenta argumentele sale în fața unei instanțe (*a se vedea în acest sens, Varnima Corporation International S.A. contra Greciei, nr.48906/06, §27, 28 mai 2009; Ben Naceur contra Franței, nr.63879/00, §32, 3 octombrie 2006; Wynen contra Belgiei, nr.32576/96, §32 CEDO 2002-VIII*).

Așa dar, raportând la materialele cauzei textele de procedură penală indicate mai sus și statuările din jurisprudența constantă a Curții Europene Colegiul penal reține că, în speța discutată termenul de declarare a apelului a fost omis de către inculpatul Ungurean Iurie ***** din circumstanțe care sunt imputabile inculpatului și nicidecum instanței de judecată.

Prin urmare se conchide că, apelul declarat de inculpatul Ungurean Iurie ***** împotriva sentinței Judecătoreiei Bălți sediul Central din 26 decembrie 2022 nu se încadrează în termenul legal, fiind depus tardiv și că motive ce au determinat omiterea termenului de atac nu se constată, iar repunerea apelului inculpatului în termen în prezenta speță ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârii judecătorești, ceea ce în accepțiunea CtEDO (*hotărârea Ghirea versus Republica Moldova*) urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice, cât și a egalității armelor, ceea ce duce la violarea art. 6 CEDO.

În același timp Colegiul penal notează că, soluția de respingere a apelului ca depus peste termen sau ca inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal.

În consecință, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge apelul inculpatului Ungurean Iurie ***** ca fiind depus peste termen, cu menținerea fără modificări a sentinței Judecătoreiei Bălți sediul Central din 26 decembrie 2022.

În conformitate cu art.415 alin.(1) pct.1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,-

D E C I D E:

Apelul condamnatului Ungurean Iurie ***** declarat împotriva sentinței Judecătoreiei Bălți sediul Central din 26 decembrie 2022, în cauza penală în privința lui Ungurean Iurie ***** , se respinge ca depus peste termen.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 de zile de la data pronunțării ei.

Dispozitivul deciziei adoptat și pronunțat public la 01.08.2023.

Decizia motivată pronunțată public și înmănată părților la 12.09.2023 ora 12⁰⁰.

Președintele de ședință, judecătorul:

Ion Talpa

Judecătorii:

Oxana Mironov

Svetlana Șleahțițchi